

تعارف کمرکی

نویسنده:

سید اسماعیل اسماعیل پور

انتشارات آرون

سرشناسه	: اسماعیل پور، سید اسماعیل، ۱۳۳۵
عنوان و نام پدیدآور	: تعرفه گمرکی / نویسنده: سید اسماعیل اسماعیل پور
مشخصات نشر	: تهران، آرون، ۱۴۰۲
مشخصات ظاهری	: ۸۲ ص.
شابک	: ۱ - ۱۶۱ - ۳۱۷ - ۶۲۲ - ۹۷۸
وضعیت فهرست‌نویسی	: فیپا
یادداشت	: کتابنامه: ص. ۱۵۷ - ۱۶۲
موضوع	: صلح -
موضوع	: Peace -
موضوع	: صلح -
موضوع	: Peace
رده‌بندی کنگره	:
رده‌بندی دیویی	: ۴۸۳۲/
شماره کتابخانه ملی	:

تعرفه گمرکی

نویسنده: سید اسماعیل اسماعیل پور

ناشر: انتشارات آرون

چاپ اول: ۱۴۰۲

تیراژ: ۱۱۰۰ نسخه

۷۵۰۰۰ تومان

نشانی: تهران، میدان انقلاب، خیابان ۱۲ فروردین، خیابان وحید نظری
 نرسیده به خیابان منیری جاوید، پلاک ۱۰۵، واحد ۳ تلفن: ۵۱ - ۶۶۹۶۲۸۵۰
 ایمیل: Arvannashr@yahoo.com وبسایت: www.Arvanashr.ir

۱ - ۱۶۱ - ۳۱۷ - ۶۲۲ - ۹۷۸

در فراهم آمدن این نگاشته مدیون توجهات و محبت‌های
بی‌شائبه اتاق بازرگانی استان هرمزگان خصوصاً ریاست محترم
اتاق، جناب آقای حاج محمدرضا صفا هستم.
تشکر ویژه از حاج اسماعیل عمرانی، از اعضای محترم و
فعال اتاق بازرگانی.

اجرشان با آفریننده قلم

انشاءالله.

سپاسگزاری ویژه از پسر م پیمان و دختر م پریچهر به
جهت همکاری‌هایشان در این مجلد و کوشش‌های
بی‌دریغشان در مطابقت بعضی از متون انگلیسی و
ترجمه آنها.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ

فهرست مطالب

۷.....	مقدمه
۹.....	تعرفه از نظر لغوی
۹.....	تعرفه از نظر گمرک و امور تخصصی
۱۰.....	نمانکلاتور
۱۱.....	نمانکلاتور H.S
۱۳.....	درباره ساختار کلی نمانکلاتور
۱۴.....	اجزای نمانکلاتور
۱۵.....	ایران و نمانکلاتور H.S
۱۶.....	درباره فصل‌های نمانکلاتور
۱۷.....	خصوصیات فصل ۹۸
۱۸.....	درباره یادداشت‌های هر قسمت و هر فصل
۲۰.....	یادداشت‌های تفکیکی
۲۰.....	یادداشت‌های تثبیتی
۲۱.....	یادداشت توضیحی
۲۱.....	یادداشت تفکیکی فصل‌ها
۲۱.....	یادداشت تثبیتی فصل‌ها
۲۲.....	یادداشت‌های توضیحی فصل‌ها
۲۲.....	درباره مندرجات ذیل یادداشت فصل

۲۴	نحوه تخصیص کد اختصاصی در نمائکلاتور H.S
۲۴	ابتدا دو رقم اول از سمت چپ
۲۵	دو رقم دوم تعرفه
۲۶	کاربرد عدد صفر
۲۷	هدینگ چیست؟
۲۸	نحوه شماره گذاری رقم پنجم و ششم تعرفه و خطوط تیره
۳۰	تذکر:
۳۴	درباره خطوط تیره
۳۷	اطلاعات تکمیلی درباره ۳ خط تیره و ۴ خط تیره
۴۰	درباره فصل ۹۸
۴۱	نحوه طبقه بندی کالای (KD) در فصل ۹۸
۴۵	استفاده از عدد ۵ در تعرفه ملی
۴۶	استفاده از عدد ۵ در فصل ۰۸
۴۷	استفاده از عدد ۵ در فصل ۲۱
۴۷	عدد ۵ و اعداد پلکانی در فصل ۳۰
۴۸	عدد ۵ در فصل ۳۲
۴۸	عدد ۵ و اعداد ترتیبی پلکانی در فصل ۸۴
۴۹	عدد ۵ و اعداد ترتیبی در فصل ۸۵
۴۹	کاربرد عدد ۹
۵۰	موارد استثناء در کاربرد عدد ۹
۵۲	هدینگ هایی که یک تعرفه مستقل هستند
۵۳	کاربرد علائم نگارشی در نمائکلاتور
۵۴	درباره حذف شماره های فرعی
۵۶	شرح ستون های مندرج در صفحات تعرفه
۶۰	قواعد ششگانه
۶۳	تصاویر
۷۹	ضمایم آخر کتاب تعرفه
۸۰	واژگان

مقدمه

کلیه مطالب گردآوری شده در این کتاب صرفاً برای مراجعه و آموزش افراد مبتدی و کم‌تجربه در امور تجارت و بازرگانی و ترخیص کاری و امور گمرکی می‌باشد.

بنابراین نگاشته حاضر، برای اشخاصی که در خصوص رشته‌های یاد شده دارای تجربه کاری و تحصیلات آکادمیک هستند کاربردی ندارد.

عزیزان علاقمند می‌توانند از آثار گرانقدر و وزین و ماندگاری که از اساتید بزرگوار علم تعرفه گمرکی در ایران پدید آمده و در بازار کتب تخصصی و بازرگانی وجود دارد استفاده نمایند از جمله:

- مجموعه آثار استاد رضا بنایی
- مجموعه آثار استاد سید محمود بهشتیان
- مجموعه آثار استاد غلامحسین آرام
- مجموعه آثار استاد مهرداد جمال ارونقی

نام و قلم این سروران جاوید.
آرزوی بسیار دارم که این اساتید ارجمند به عنوان سرمایه‌های
معنوی و فرهنگی بیشتر از گذشته مورد توجه قرار گیرند.

سید اسماعیل اسماعیل پور

تعرفه از نظر لغوی

تعرفه در فرهنگ لغات فارسی به مفهوم شناسایی، شناسایی کردن، معرفی، معرفی کردن و برگرفته از ریشه عربی کلمه عرفه است.

در فرهنگ عام نیز از واژه‌ی تعرفه برای هرگونه لیست و نرخ نامه‌ها استفاده می‌شود. مثلاً: تعرفه‌ی (ورودی‌ی موزه‌های ایران)، تعرفه (پزشکان متخصص)، تعرفه‌ی (تاکسی‌داران) و تعرفه (مالیاتی).

تعرفه از نظر گمرک و امور تخصصی

در پاره‌ای از منابع کلمه تعرفه را برگرفته از کلمه *tarif* که نام بندر یا جزیره‌ای در اسپانیای دوران تسلط مسلمانان (اندلس) بوده می‌دانند و وجه تسمیه آن هم به جهت اخذ خراج حکومتی از کالای وارداتی دریایی برشمردند که در افواه و به مرور زمان به این نوع مالیات تریف می‌گفتند.

بعضی منابع نیز این واژه را برگرفته از کلمه *tariffa* در زبان ایتالیایی به مفهوم لیست یا دفتر قیمت‌ها می‌دانند. امروزه در امور تجارت و امور گمرکی، تعرفه دارای تعریف تخصصی بوده و ساده‌ترین آن را می‌توان به این شکل بیان کرد. تعرفه عبارت است از (مجموعه‌ای از نام و فهرست کالاهای تجاری که در عرصه‌ی بین‌المللی و بین کشورها مبادله می‌شوند و این فهرست هر کدام دارای شماره یا کد اختصاصی بین‌المللی است) این مجموعه در کتابی به نام *نمانکلاتور* توسط سازمان جهانی گمرک گردآوری شده است.

نمانکلاتور

در حدود ۱۹۱۳ میلادی تعدادی از کشورهای اروپایی جهت تسهیل امر مبادلات تجاری بین خود و ایجاد هماهنگی بیشتر بین خریدار و فروشنده و جلوگیری از سوی تفاهمات احتمالی در خصوص ارتباط زبانی اقدام به طرح جدولی نمودند که متشکل از ۵ گروه کالایی و ۱۸۶ قلم کالاهای مورد معامله بود. به این مجموعه *نمانکلاتور* می‌گفتند.

اگرچه این *نمانکلاتور* بیشتر جنبه آماری داشت، بسیاری از بازرگانان و کشورها بر پایه این جداول و اصطلاحات آن اقدام به مبادلات تجاری می‌کردند در طول زمان و با توجه به الزامات جدید

و وسعت تجارت در جهان نمائکلاتور نیز همگام با تغییرات و تحولات جدید، اصلاح و در بازه‌های زمانی مختلف بروزرسانی گردید.

در سال ۱۹۳۹ میلادی جدول تعرفه‌ای تحت حمایت جامعه ملل (قبل از سازمان ملل متحد فعلی) تدوین شد که به جهت پدید آمدن جنگ جهانی دوم عملاً غیر قابل استفاده شد و در پایان جنگ و شکل‌گیری سازمان ملل متحد این نمکلاتور بلا اثرگشته و به تاریخ سپرده شد.

در سال ۱۹۵۹ میلادی در شهر بروکسل بلژیک نمائکلاتور جدیدی مدون گردید. با عنوان BTN یا BN که مخفف کلمات نمائکلاتور بروکسل و یا نمائکلاتور تعرفه‌ای بروکسل است.. در سال ۱۹۷۴ میلادی شورای همکاری‌های گمرکی (CCC) نام این نمائکلاتور را به CCCN تغییر داد. این نمائکلاتور از کدهای ۴ رقمی استفاده می‌کرد.

نمائکلاتور H.S

در سال ۱۹۸۳ میلادی کنوانسیون سیستم هماهنگ شده شروع به کار نمود که در نتیجه سیستم هماهنگ شده کدگذاری معروف به (HS) معرفی گردید و در سال ۱۹۸۸ نمائکلاتور HS اجرایی شد. این نمائکلاتور علاوه بر نام کالا از کدهای اختصاصی ۶

رقمی و خطوط تیره تک خطی یا دو خطی استفاده می‌کند که براساس قواعد علمی و به صورت نظام یافته کالاها را طبقه‌بندی نموده است که علاوه بر تأثیر مستقیم در امور بازرگانی و امور گمرکی برای شرکت‌های بیمه و بانک‌ها و شرکت‌های حمل و نقل و هر سازمان یا ارگانی که با تجارت بین‌المللی سر و کار دارد مفید و قابل استفاده و محل مراجعه متخصصین می‌باشد.

تاریخچه دقیق سیر تکاملی نمائکلاتور در اکثر کتاب‌های تعرفه و نمائکلاتور درج شده است علاقمندان به کتاب‌های معرفی شده در مقدمه مراجعه نمایند.

در نهایت باید گفت نمائکلاتور H.S مجموعه‌ای مرکب از نام کالاهای تجاری با کد اختصاصی ۶ رقمی است که علاوه بر آن در طبقه‌بندی از خطوط تیره و همچنین یادداشت‌هایی تحت عنوان یادداشت (قسمت) و یادداشت (فصل) و یادداشت (شماره‌های فرعی) و بخش‌های درون بعضی از فصول استفاده می‌شود و همچنین قواعد ۶ گانه جهت تفسیر HS را نیز شامل می‌شود. (این قواعد ۶ گانه نیز از اجزای نمائکلاتور است.)

نمائکلاتور (Hs) کالاها را در ۲۱ قسمت بزرگ و با تقسیم به اجزا کوچکتر در ۹۷ فصل طبقه‌بندی نموده است.

و به عبارتی قسمت‌ها شامل دسته‌هایی بزرگ از کالاهای متجانس و تقریباً همسان یا دارای پایه مشترک است و خود

متشکل از گروه‌های کوچکتر به نام فصل و هر فصل شامل چند ردیف کالایی است.

نکته:

جلسات H.S هر سال دوبار انجام می‌گردد. اصلاحیه‌ها و تغییرات و چاپ آن به‌طور معمول هر ۴ سال یکبار انجام می‌شود.

درباره ساختار کلی نمائکلاتور

همانطور که گفته شد کلیه کالاها در یک ساختار ۲۱ قسمتی گردآوری شده است، این قسمت‌ها بر پایه تجانس کالایی و مواد متشکله آن در هر قسمت خاص ذکر شده است و همچنین کالاها بر اساس عدم دخالت انسان، در ابتدای نمائکلاتور و از حیوانات زنده در قسمت ۱ شروع می‌شود و در قسمت‌های بعد کالاهای ساخته شده و پیچیده در قسمت‌های دیگر و در نهایت در قسمت ۲۱ شامل اشیاء هنری و کلکسیون می‌گردد.

پس کالاهای ساده در قسمت‌های اولیه و کالاهای پیچیده در قسمت‌های بعدی و نهایی جای می‌گیرند.

به عنوان مثال:

۱- درخت در قسمت دوم (فصل ۶) و چوب و تخته در قسمت نهم و (فصل ۴۴) مانکن چوبی برای ویتترین مغازه‌ها، در قسمت ۲۰ (فصل ۹۶) جای گرفته‌اند.

۲- شن و ماسه به‌عنوان مواد معدنی در قسمت پنجم (فصل ۲۵) و شیشه خام ساخته شده از همین مواد در قسمت ۱۳ (فصل ۷۰) و عدسی شیشه‌ای به‌عنوان کالای ساخته شده در قسمت ۱۸ و (فصل ۹۰).

۳- حیوانات زنده (گاو) در قسمت اول (فصل ۰۱) و پوست آنها به‌صورت چرم در قسمت ۸ و در (فصل ۴۱) و کفش ساخته شده از چرم در قسمت ۱۲ (فصل ۶۴) دسته‌بندی شده است.

اجزای نمائکلاتور

همانطور که گفته شد، اجزا متشکله نمائکلاتور عبارتست از ۲۱ قسمت کالایی گسترده و عام و ۹۷ فصل کالایی و یادداشت‌های مربوط به قسمت‌ها و یادداشت‌های مربوط به فصل‌ها و یادداشت‌های شماره‌های فرعی و همچنین نام کالاها و شماره‌ها یا کدهای اختصاصی هر قلم کالا (کد تعرفه) و خطوط تیره تک خطی و دو خطی و قواعد ۶ گانه تفسیر H. S

علاوه بر موارد یادشده به‌عنوان اجزا نمائکلاتور، به همراه آن یادداشت‌های توضیحی و همچنین فهرست الفبایی و مجموع آرای سازمان جهانی گمرک (که شامل بررسی و نتیجه اجلاس متخصصین در خصوص تعرفه‌های مطرح شده اعضا) و همچنین جدول تطبیقی که در بازه‌های مختلف زمانی چاپ می‌شود.

پس نمانکلاتور شامل:

- ۲۱ قسمت.
- ۹۷ فصل.
- یادداشت‌های مربوط به قسمت‌ها.
- یادداشت‌های مربوط به فصل‌ها.
- یادداشت‌های مربوط به ردیف‌های فرعی.
- جدول تعرفه با کدهای اختصاصی و خطوط تیره.
- قواعد ۶ گانه.

ایران و نمانکلاتور H.S

ایران جز کشورهای متعهد کنوانسیون (سیستم هماهنگ شده) می‌باشد و کتاب تعرفه فعلی ایران برگرفته از نمانکلاتور سازمان جهانی گمرک است.

براساس اختیارات واگذار شده به اعضا از طرف نمانکلاتور، ایران برای احتیاجات ملی خود در فصل ۹۸، صرفاً برای واردات قطعات منفصله ایجاد شده و به تعرفه خود اضافه نموده است و بر همان اساس تعرفه‌های فرعی ۳ خطی و ۴ خطی را هم در فصل ۹۸ به صورت اختصاصی به وجود آورده است. اگرچه براساس اختیارات یاد شده در سایر فصول نیز بنابر ضرورت، تعرفه‌های فرعی ۳ خطی و یا ۴ خطی هم به کار گرفته شده است.

به غیر از موارد یاد شده بالا، (مندرجات ذیل یادداشت فصل) مربوط به کشور ایران است و در نمائکلاتور وجود ندارد.

قسمت‌ها در نمائکلاتور

همانطور که آمد نمائکلاتور دارای ۲۱ قسمت است. هر قسمت حداقل شامل یک فصل و تا حداکثر ۱۴ فصل می‌باشد. به عنوان نمونه می‌توان به قسمت‌های ۱۴ و ۱۵ و ۱۹ که هر کدام شامل یک فصل هستند اشاره نمود. قسمت‌های ۷ و ۱۶ دارای دو فصل هستند. قسمت یازدهم شامل ۱۴ فصل است. قسمت ۲۱ در نمائکلاتور فقط شامل فصل ۹۷ است.

هر قسمت نمائکلاتور ممکن است دارای یادداشت باشد، بعضی از قسمت‌ها یادداشت ندارند. مثلاً قسمت سوم، پنجم، هشتم و هجدهم و... یادداشت قسمت ندارند.

درباره فصل‌های نمائکلاتور

نمائکلاتور فعلی (H.S) شامل ۹۷ فصل است و در این بین فصل ۷۷ در حال حاضر خالی است، یعنی هیچ کالایی در این فصل طبقه‌بندی نشده است و برای استفاده در زمان آتی در نظر گرفته شده است. همچنین فصل ۹۸ توسط ایران برای احتیاجات ملی در نظر گرفته و ایجاد شده است.

فصل ۸۴ با داشتن ۸۷ ردیف کالایی و فصل ۲۸ با داشتن ۵۳ ردیف کالایی بزرگترین فصل‌ها هستند و فصل ۱۳ و ۱۴ با ۲ ردیف کالایی جز کوچکترین فصل‌ها می‌باشند.
فصل ۷۸ دارای ۶ ردیف کالایی است که ۲ ردیف (هدینگ) آن حذف شده است.

فصل ۸۰ دارای ۷ ردیف کالایی است که ۳ ردیف (هدینگ) آن حذف شده‌اند.

در کلیه ۹۷ فصل نمائکلاتور، حدود ۳۷ شماره ۴ رقمی (هدینگ) حذف شده است.

در کلیه ۹۷ فصل نمائکلاتور، تعداد ۱۶۸ هدینگ بدون شماره‌های فرعی وجود دارد که خود به‌عنوان یک تعرفه مستقل دارای مآخذ است و ۴ شماره آخر آن‌ها صفر است. ضمناً تعدادی از هدینگ‌های ۶ شماره‌ای وجود دارند که در اصل ۴ رقمی بوده‌اند که توسط ایران شماره فرعی برای آنها ایجاد شده است.

خصوصیات فصل ۹۸

فصل ۹۸ براساس قواعد و اختیارات واگذار شده نمائکلاتور برای احتیاجات اعضا پیش‌بینی شده است و ایران به جهت اهمیت تولید خودرو و ماشین‌آلات در کشور، برای ساماندهی و حمایت داخلی برای واردات کالاهایی که تحت عنوان (قطعات منفصله) برای

تولیدی‌ها شناخته می‌شوند و مربوط به خودرو و ماشین‌آلات راهسازی و معدنی هستند، اقدام به ایجاد فصل ۹۸ نموده است. کلیه اقلام این فصل در نمائکلاتور و در حالت عادی مربوط به فصول ۸۴ و ۸۷ است. نحوه تخصیص کد تعرفه فصل ۹۸ در مباحث بعدی خواهد آمد.

درباره یادداشتهای هر قسمت و هر فصل

هر قسمت ۲۱ گانه نمائکلاتور با یک عنوان کلی شروع می‌شود که این عناوین جنبه راهنمایی داشته و برای سهولت امر است و همچنین در هر قسمت یک یا چند یادداشت مربوط به همان قسمت وجود دارد، این یادداشت‌ها جنبه قانونی داشته و از جمله، مفهوم بعضی از اصطلاحات را مشخص می‌کند و همچنین حیطه بسط یک تعرفه خاص را تشریح می‌کند و استثناء بودن کالاهایی از قسمت‌های مورد نظر به قسمت‌های دیگر تعرفه را یادآور می‌شود. باید در نظر داشت این موضوع که بعضی از قسمت‌ها یادداشت ندارند به عنوان مثال و در ادامه پیش گفت، قسمت‌های ۳ و ۵ و ۸ و ۹ و ۱۰ و... یادداشت قسمت ندارند.

فصل‌ها هم ممکن است یادداشت مخصوص مصوبات به خود داشته باشند. این یادداشت‌ها از اجزای نمائکلاتور است. بعضی از

یادداشت‌ها کالاهایی را از فصل مربوطه تفکیک می‌کند و تعاریف تخصصی در مورد ارقام و شماره تعرفه را ارائه می‌دهد.

فصول ۵۰ و ۵۲ و ۵۳ و... یادداشت فصل ندارند.

فصول ۱۰ و ۱۲ و ۱۵ و ۱۷ و ۲۰ و ۵۳ یادداشت فرعی برای شماره‌های فرعی دارند.

بعضی از فصل‌ها به علت تنوع و گستره کالایی از چندین بخش تشکیل یافته‌اند. از جمله فصل ۲۸ شامل ۶ بخش و فصل ۲۹ شامی ۱۳ بخش و فصل ۷۲ شامل ۴ بخش است.

در یادداشت قسمت‌ها و فصل‌ها ساختار اصلی متن این یادداشت‌ها بر ۳ موضوع استوار است.

اول شماره‌ها و تعرفه‌هایی که از آن قسمت جدا می‌شوند و به قسمت‌های دیگر جدول تعرفه انتقال می‌یابند. این نوع یادداشت‌ها تفکیک کننده یا (تفکیکی) هستند.

دوم یادداشت‌هایی که علیرغم شرایط ظاهری که ممکن است تعرفه یا کالایی در قسمت دیگر طبقه‌بندی شود، آنها را در همان قسمت جایگذاری (تثبیت) می‌نماید. این نوع یادداشت‌ها تثبیت کننده یا (تثبیتی) هستند.

سوم یادداشت‌هایی که در خصوص بعضی از ارقام یا تعرفه و یا اصطلاحات توضیحات روشن کننده ارائه می‌دهند که این یادداشت‌ها (توضیحی) هستند.

در خصوص یادداشتهای تفکیکی و تثبیتی و توضیحی قسمت‌ها و فصل‌ها توجه شود به موارد زیر:

یادداشت‌های تفکیکی

طبق یادداشت بعضی از قسمت‌ها، کالاها یا تعرفه‌هایی از قسمت موصوف جدا می‌شوند و معمولاً با جمله‌ی (مشمول این قسمت نمی‌شود) مشخص می‌گردند، مثلاً در قسمت یازدهم و در یادداشت یک آن، تعداد ۲۱ ردیف تشریحی از بند (الف تا سین) برای تفکیک کالاها و تعرفه از این قسمت درج شده است و همچنین در قسمت شانزدهم و یادداشت یک آن تعداد ۱۶ ردیف یادداشت (از الف تا سین) به‌عنوان تفکیک کننده آمده است.

یادداشت‌های تثبیتی

اگر براساس ظاهر کالا و یا گاهی براساس کاربرد آن چنین به نظر برسد که قسمت مربوط به آن کالا تغییر خواهد یافت، یادداشت‌های آن قسمت تکلیف را روشن می‌کند. یعنی علیرغم مباحث گفته شده، یادداشت کالا را در همان قسمت تثبیت می‌کند. مثلاً توجه شود به قسمت اول و در یادداشت ۱ آن، در مورد حیوانات زنده تأکید دارد که (نتاج آنها) یعنی نتیجه زاد و ولد حیوانات نیز در همان قسمت طبقه‌بندی می‌شوند.

یا در قسمت ششم و در یادداشت یک (الف و ب) توضیحاتی برای تثبیت تعرفه در همان قسمت آمده است و یا در قسمت یازدهم و در یادداشت ۲ آن در خصوص مواد نسجی مخلوط تأکید بر طبقه‌بندی در همان قسمت دارد.

یادداشت توضیحی

در قسمت یازدهم و یادداشت‌های ۵ و ۶ و ۷ توضیحاتی در خصوص اصطلاحات تخصصی آن قسمت به کار تشریح شده است. همانگونه است در قسمت پانزدهم و یادداشت ۳ و ۴ آن.

یادداشت تفکیکی فصل‌ها

به یادداشت ۱ از فصل اول توجه شود در این یادداشت ۳ ردیف متن تفکیک کننده تعرفه و کالا درج شده است. یادداشت ۱ از فصل دوم تعداد ۴ ردیف متن تشریحی تفکیک کننده آمده است.

یادداشت تثبیتی فصل‌ها

در فصل ۸۶ و یادداشت ۳ آن اشاره دارد به ۲ ردیف تشریحی برای تثبیت تعرفه و کالا در همان فصل و در فصل ۸۸ نیز در

یادداشت ۱ آن در خصوص شناورهای نیمه کامل نیز کالا را در همان فصل تثبیت می‌کند.

یادداشت‌های توضیحی فصل‌ها

در فصل ۲۱ و از یادداشت ۲ و ۳ آن توضیحاتی در خصوص بعضی اصطلاحات درج شده است و در فصل ۳۰ و از یادداشت ۲ و ۳ آن نیز درباره بعضی از اصطلاحات توضیحاتی درج شده است.

درباره مندرجات ذیل یادداشت فصل

مندرجات ذیل یادداشت بعضی از فصول جزِ نمانکلاتور نیست و این یادداشت‌ها مربوط به کشور ایران است که در زیر یادداشت هر فصل در کتاب تعرفه می‌آید و نشان دهنده شرایط اعلام شده قانونی و دولتی واردات یا صادرات کالا، جهت کنترل به هنگام ورود یا خروج از کشور است و همچنین بعضی ارجاعات را شامل می‌شود و به علت اینکه این یادداشت‌ها بلافاصله در ذیل یادداشت‌های هر فصل می‌آید عنوان (مندرجات ذیل یادداشت فصل) را به آن داده شده است.

بعضی از فصول (مندرجات ذیل یادداشت فصل) ندارند به عنوان نمونه فصل‌های ۶۵ و ۶۶ و ۶۷ و ۹۱ و ۹۲ که در حال حاضر فاقد این یادداشت‌ها هستند.

فصل ۸۴ و ۸۵ هرکدام دارای ۱۶ بند یادداشت مندرجات ذیل یادداشت فصل هستند.

فصل ۲۸ دارای ۱۴ بند مندرجات ذیل یادداشت می‌باشد.

فصل ۴۱ و ۴۲ هرکدام فقط یک یادداشت در مندرجات دارد.

مجوزهای مقرراتی در مندرجات ذیل یادداشت فصل می‌آیند.

- به کلیه مجوزهایی که شرایط آن در کتاب تعرفه به صورت یادداشت‌های ذیل مندرجات آمده یا در جلوی بعضی از تعرفه‌ها با علامت ستاره * و یا مربع مشخص شده‌اند به استناد آنکه در متن کتاب مقررات صادرات و واردات درج شده، مجوزهای مقرراتی گفته می‌شوند.

- به کلیه مجوزهای بعد از ورود کالا به مرزهای کشور که از طرف سازمان‌ها و ارگان‌های ذیربط برای ورود کالا گواهی‌نامه صحت و سلامت و یا مطابقت با استاندارد کشور و مشابه چنین مواردی که صادر می‌شوند، مجوزهای قانونی گفته می‌شود و استناد آن قوانینی است که در این ارتباط وجود دارد. ازجمله به متن قانون حفظ نباتات و گواهی بهداشت نباتی و همچنین مواد قانون (خوردنی‌ها و آشامیدنی‌ها و موارد بهداشتی) و همچنین قانون دامپزشکی و... می‌توان اشاره کرد، این مجوزها همانطور که گفته شد به اعتبار قانون مربوط به خود، مجوزهای قانونی گفته می‌شود.

نحوه تخصیص کد اختصاصی در نمائکلاتور H.S

در نمائکلاتور، شماره تعرفه‌ها از ۶ رقم تشکیل شده‌اند و در تعرفه ایران از ۸ رقم، با در نظر داشت این موضوع نگاهی بیندازیم به نحوه تخصیص شماره تعرفه.

ابتدا دو رقم اول از سمت چپ

همانطور که گفته شد نمائکلاتور مجموعه‌ای است شامل نام و اسامی کالاهای مورد معامله در تجارت بین‌الملل با یک شماره یا کد ۶ رقمی بین‌المللی خاص خود و خطوط تیره موسوم به تک خطی و دو خطی.

شماره‌ها یا کدهای تعرفه در نمائکلاتور فعلی از ۶ عدد تشکیل شده است ولیکن اعضا می‌توانند بنا به احتیاجات خود از دو یا چهار رقم بیشتر یعنی (۸ یا ۱۰) رقم نیز استفاده نمایند که ایران عملاً از کدهای ۸ رقمی استفاده می‌کند.

جهت درک روش تخصیص یک شماره تعرفه خاص به یک کالا، به‌عنوان یک دانشجو و پژوهشگر، به‌صورت پلکانی و مرحله به مرحله و از کل به جز وارد تعرفه می‌شویم، بنابراین و بر اساس قواعد نمائکلاتور پس از مراجعه به قسمت مربوطه و بررسی یادداشت آن قسمت، ابتدا باید فصل مربوط به آن کالا را در نظر

بگیریم. (در تخصیص شماره تعرفه هر قلم کالا، شماره قسمت‌ها دخیل نیستند.)

شماره دو رقمی مربوط به فصل، اولین جز یک شماره تعرفه است ارقام تشکیل‌دهنده یک تعرفه به صورت دو رقم - دو رقم از سمت چپ نوشته و خوانده می‌شوند.

شماره‌های هر فصل از دو رقم تشکیل شده است از (۰۱ تا ۹۷) ولیکن باید توجه داشت فصول ۱ تا ۹ چون تک رقمی هستند برای رعایت ساختار دو رقمی، عدد صفر را در سمت چپ عدد یکان قرار می‌دهند که این اعداد تک رقمی تبدیل به دو رقمی بشوند، پس از سمت چپ ابتدا دو رقم هر فصل به عنوان اولین ارقام در ابتدای هر شماره تعرفه درج می‌شود، مثلاً ۰۱ یعنی فصل اول و یا ۰۶ یعنی فصل ششم و ۰۹ یعنی فصل نهم، با توجه به اینکه از فصل ۱۰ به بعد تا فصل ۹۷ با اعداد دو رقمی سروکار داریم نیازی به اضافه کردن عدد صفر وجود ندارد.

دو رقم دوم تعرفه

بعد از مشخص شدن شماره دو رقمی فصل، دو رقم دوم هر تعرفه بر اساس جایگاه آن کالا از نظر ردیفی و ترتیبی در داخل همان فصل تعیین می‌گردد. به این معنی که از ابتدای هر فصل کادرهای خاکستری یا تیره رنگ کتاب تعرفه را شمرده تا به کالای

مورد نظر برسیم و عدد ترتیبی آن کالا جایگاه اشغال شده در فصل را نشان می‌دهد. در این مورد ردیف ترتیبی اهمیت داشته و کادر خاکستری جنبه راهنمایی دارد.

با توجه به ردیف‌های یکان از ۱ تا ۹ در ردیف‌های ترتیبی، همانند ارقام تک رقمی در فصل‌ها که یاد شد، در درج شماره‌های ترتیبی نیز برای اعداد یکان، ارقام (۱ یک تا ۹) با استفاده از عدد صفر که در سمت چپ قرار داده می‌شود قاعده دو رقمی بودن اعداد حفظ می‌شود، به عنوان مثال:

۱- تعرفه ۰۳۰۱ گویای فصل سوم و اولین ردیف کالایی است.

۲- تعرفه ۰۷۱۰ نشان دهنده فصل هفتم و دهمین ردیف کالایی است.

۳- تعرفه ۰۹۰۷ گویای فصل نهم و هفتمین ردیف کالایی است.

کاربرد عدد صفر

۱- استفاده از عدد صفر در سمت چپ اعدادی که به صورت یکان می‌باشند، صرفاً جهت دو رقمی شدن این اعداد می‌باشد، لذا شماره‌های یکان مربوط به فصل‌های (۱ تا ۹) و همچنین شماره‌های ترتیبی داخل هر فصل از (۱ تا ۹) شامل استفاده از عدد صفر می‌باشند.

۲- اگر یک ردیف کالایی فقط ۴ رقمی باشد (هدینگ) و در کادر خاکستری درج شود و شماره فرعی نداشته باشد از رقم پنجم تعرفه و بعد از آن از عدد صفر استفاده می‌شود که به معنای عدم وجود شماره فرعی است این موضوع به جهت حفظ ساختار ۶ رقمی نمائکلاتور یا ۸ رقمی تعرفه در ایران است، مثل تعرفه ۷۳۰۳۰۰۰۰ و ۵۱۱۰۰۰۰۰

هدینگ چیست؟

پس از عدد سوم و چهارم به‌عنوان ردیف ترتیبی کالا در هر فصل، ۴ عدد اصلی وجود دارد که به آن (عنوان اصلی) یا هدینگ گفته می‌شود، در کتاب تعرفه عناوین اصلی ۴ رقمی در کادر خاکستری یا تیره رنگ درج شده است، هدینگ‌هایی که بنا به‌دلایلی قبلاً بوده و بعد توسط نمائکلاتور حذف شده‌اند دیگر به‌عنوان یک تعرفه کاربردی ندارند و نمائکلاتور برای حفظ نظم و ترتیب شماره‌ها، آنها را داخل گیومه قرارداده است ولیکن این هدینگ‌ها علیرغم حذف به‌عنوان یک شماره تعرفه، در شمارش ترتیبی در نظر گرفته می‌شود. به‌عنوان مثال در فصل ۰۵ یازده ردیف کالایی وجود دارد. به‌عبارت دیگر یازده کادر خاکستری و تیره رنگ وجود دارد، شماره‌های ۴ رقمی موسوم به هدینگ که فعلاً حذف شده‌اند هم در کادر گیومه آمده ولی تعرفه محسوب

نمی‌شود اما در شمارش ترتیبی مورد نظر قرار می‌گیرد. (۰۵۰۳) و (۰۵۰۹) که هر دو این هدینگ‌ها حذف شده‌اند.

همانطور که گفته شد، شماره‌های ۴ رقمی که به‌عنوان هدینگ تلقی می‌شوند در صورتی که زیر گروه نداشته باشند یعنی به شماره‌های فرعی تقسیم نشده باشند آنگاه خود یک تعرفه خاص محسوب می‌شوند، بنابراین چون زیر گروه ندارند اعداد بعدی صفر خواهند بود (اعداد پنجم و ششم). اگر کشور ایران شماره فرعی برای هدینگ ایجاد نکند اعداد هفتم و هشتم نیز صفر خواهد بود. به عبارت دیگر تعرفه‌ای که به شماره فرعی‌تر تقسیم نشده اعداد بعدی آن صفر خواهد بود به مفهوم عدم وجود شماره فرعی، تا ۶ رقم برای نمائکلاتور و ۸ رقم نهایی برای ایران.

نحوه شماره‌گذاری رقم پنجم و ششم تعرفه و خطوط تیره

۱- همانطور که گفته شد در صورتی که هدینگ‌ها یعنی اعداد ۴ رقمی خودشان به‌عنوان یک تعرفه تلقی شده و دارای شماره فرعی یا زیرگروه نباشد، اعداد پنجم تا هشتم آنها صفر خواهد بود و در جلوی آن تعرفه، (مآخذ حقوق ورودی) درج می‌شود، مثل آرد گندم در تعرفه ۱۱۰۱۰۰۰۰ و سوسیس در تعرفه ۱۶۰۱۰۰۰۰ و همچنین بالن یا کشتی هوایی در تعرفه ۸۸۰۱۰۰۰۰.

در سیستم نمائکلاتور پنجمین رقم هر تعرفه که صفر نباشد، نشان‌دهنده وجود یک شماره فرعی است و در حالت عادی نباید صفر باشد، ایجاد شماره‌های فرعی در سطح تک خطی و دو خطی یعنی استفاده از رقم پنجم و ششم از اختیارات نمائکلاتور است، کشورهای عضو مثل ایران اگر قصد ایجاد شماره‌های فرعی را دارند، باید از رقم هفتم که نشانه ۳ خط تیره و رقم هشتم که نشان‌دهنده ۴ خط تیره است استفاده نمایند.

به این معنی که رقم هفتم و یا هشتم تعرفه برای کشور ایجاد کننده صفر نخواهد بود. به یاد داشته باشیم اجازه استفاده از سیستم ده رقمی نیز توسط کنوانسیون به اعضا داده شده است.

به تعرفه ۱۲۱۰ توجه شود این تعرفه گویای فصل ۱۲ و دهمین ردیف کالایی است و خودش به دو زیرگروه یا شماره فرعی تقسیم شده است. در ردیف اول شماره ۱۲۱۰۱۰۰۰ مشاهده می‌شود که تفسیر آن به این شکل است، در فصل ۱۲ و ردیف ۱۰ و اولین تک خطی (چون رقم پنجم ۱ است) بدون شماره فرعی دیگر، چون شماره ششم عدد صفر است و همچنین ارقام هفتم و هشتم (در سطح ملی) نیز صفر خواهد بود.

توجه شود که در اینجا یک خط تیره در سمت چپ شماره تعرفه و در کادر مربوط به نام کالا در داخل کتاب و قبل از نام کالا ایجاد می‌شود.

تعرفه ۱۲۱۰۲۰۰۰ این تعرفه نشان دهنده فصل ۱۲ و ردیف ۱۰ کالایی و دومین ردیف تک خطی می باشد.

توجه شود عدد پنجم همیشه نشان دهنده تک خطی بودن کالا است یعنی این شماره، یک شماره فرعی است و وجود عدد ۱ نشانگر اولین تک خطی و به عنوان اولین ردیف فرعی است.

و اگر عدد پنجم تعرفه عدد ۲ باشد نشانگر دومین تک خطی به عنوان دومین ردیف فرعی است.

و عدد پنجم تعرفه اگر ۳ باشد به منزله سومین تک خطی یا شماره فرعی سوم است.

تذکر:

۱ - نمائکلاتور برای شماره های فرعی تک خطی یا دو خطی از عدد ۱ آغاز و تا عدد ۹ ادامه می دهد، معمولاً عدد ۹ به عنوان آخرین شماره فرعی تعیین می شود حتی اگر ۹ ردیف کالایی وجود نداشته باشد و همچنین برای تعرفه هایی که با عنوان (سایر) درج می شوند کاربرد دارد، در مورد کاربرد عدد ۹ توضیح داده می شود.

به تعرفه ۴۴۰۲ توجه شود، این تعرفه با عنوان ذغال از چوب و پوست درخت که دارای سه شماره فرعی است یعنی دارای ۳ ردیف کالای تک خطی می باشد اول از بامبو ۴۴۰۲۱۰۰۰ و دوم

ذغال از پوست سخت با تعرفه ۴۴۰۲۲۰۰۰ و سوم ذغال از سایر با تعرفه ۴۴۰۲۹۰۰۰.

با امعان نظر به ۳ تعرفه فرعی یاد شده مشخص می‌گردد که تعرفه ۴ رقمی اصلی (هدینگ) دارای ۳ ردیف تعرفه فرعی می‌باشد، چون عدد پنجم تعرفه به ترتیب با اعداد ۱ و ۲ و ۹ مشخص شده است، نشان دهنده ۳ ردیف فرعی است و چون عدد ششم و هفتم و هشتم صفر است، پس این ۳ ردیف خودشان شماره فرعی ندارند، بنابر این تک خطی‌ها به‌عنوان زیرگروه عنوان اصلی (هدینگ) در نظر گرفته می‌شوند.

۲- هرگاه شماره تعرفه‌ای که فرعی و تک خطی است یعنی عدد پنجم آن صفر نباشد، خودش دارای شماره فرعی باشد، آنگاه شماره فرعی جدید با دو خط تیره به‌عنوان زیر گروه متعلق به تک خطی مشخص می‌گردد و عدد ششم شماره تعرفه نباید صفر باشد و همه موارد ذکر شده درباره پنجمین رقم تعرفه در مورد رقم ششم نیز صدق می‌کند.

تمام تعرفه‌های ۲ خطی زیر گروه تعرفه‌های تک خطی هستند، دو خطی‌های متعلق به یک تک خطی را باید با هم مقایسه کرد و در مرحله بعدی ۳ خطی‌ها زیرگروه دو خطی و ۴ خطی‌ها زیرگروه ۳ خطی هستند.

ممکن است نمائکلاتور تعرفه‌ای را با شماره فرعی تعیین نکرده باشد و اعضا نمائکلاتور بنابر ضرورت و نیاز کشور خود، یک شماره فرعی تر برای یک شماره تعیین نمایند بنابراین مشاهده یک شماره ۳ خطی یا ۴ خطی بدون وجود شماره ۲ خطی یا تک خطی پدیده‌ای غیرمتعارف نیست و حاصل عملکرد ملی اعضا می‌باشد. به شماره ۰۰۴۰۵۰۰ توجه شود یک هدینگ ۶ رقمی که خود یک تعرفه بود و شماره فرعی تک خطی یا دو خطی ندارد از آنجایی که می‌دانیم هر هدینگ مستقل، خودش یک تعرفه است و از ۴ رقم تشکیل شده است نتیجه می‌گیریم که شماره فرعی توسط ایران ایجاد شده است و توسط ایران به دو شماره فرعی ۳ خطی تقسیم شده است. تعرفه ۰۱۰۵۰۰۵۰۰ به مفهوم فصل ۵۰ و ردیف پنجم کالایی است و با توجه به دو صفر رقم پنجم و ششم یعنی شماره فرعی تک خطی و دو خطی ندارد و رقم هفتم که عدد ۱ است گویای اولین ۳ خطی است و همین‌طور تعرفه ۰۹۰۵۰۰۵۰۰ به عنوان دومین یا آخرین ۳ خطی با در نظر داشت نقش عدد ۹.

در ادامه توجه کنیم به فصل هشت (۰۸) که شامل میوه‌های خوراکی است و تعرفه ۰۸۰۸ را در نظر بگیریم. این شماره تعرفه اولاً گویای فصل هشت است به استناد دو رقم ۰۸ و ثانیاً گویای هشتمین ردیف کالایی است در همین فصل، به

عبارت دیگر اگر کادرهای تیره شده، ۴ رقمی را بشماریم به هشتمین هدینگ که شامل (سیب، گلابی و به) است می‌رسیم. این شماره‌ها به ترتیب اهمیت تجاری کالا، از نظر حجم معاملات بین‌المللی ابتدا (سیب) در شماره اول و بعد (گلابی) و بعد (به) دارای ردیف تعرفه شده‌اند.

- اول سیب که دارای کد ۰۸۰۸۱۰۰۰ که تفسیر آن به این صورت است که دو رقم اول (۰۸) نشان دهنده فصل هشتم است و (۰۸) بعدی نشان دهنده هشتمین هدینگ یا عنوان کالایی است و دو عدد بعدی که ۱۰ می‌باشد که عدد یک آن به عنوان پنجمین رقم تعرفه گویای تک خطی اول است و عدد صفر نشان دهنده آنست که زیر گروه دو خطی ندارد، در استفاده از ارقام پنجم تا هشتم تعرفه، عدد صفر نشان دهنده عدم وجود زیر گروه است.

- دوم گلابی با تعرفه ۰۸۰۸۲۰۰۰ که دو عدد اول نشانه فصل ۸ و دو عدد دوم نشان دهنده جایگاه هدینگ در آن فصل و عدد پنجم که ۲ می‌باشد نشان دهنده دومین تک خطی است و چون زیرگروه ندارد عدد ششم صفر است و همچنین است دو رقم هفتم و هشتم که صفر خواهند بود.

به تعرفه ۴ رقمی ۵۱۰۶ توجه کنیم. عنوان فصل پشم و موی حیوانات است و عنوان هدینگ (نخ از پشم حلاجی شده) که دارای دو تک خطی است. اولی ۵۱۰۶۱۰۰۰ شامل نخ‌های که حداقل

۸۵ درصد پشمی باشد و گویای فصل ۵۱ و ششمین هدینگ در این فصل است و رقم و عدد پنجم که عدد (۱) یک است گویای تک خطی اول است و عدد ششم که صفر است یعنی این تک خطی زیر گروه ندارد و دو عدد هفتم و هشتم هم صفر است که به معنای عدم وجود زیر گروه یا شماره فرعی ۳ خطی و ۴ خطی است.

درباره خطوط تیره

در نمائکلاتور علاوه بر درج شماره‌ها در جلوی عناوین کالا، خطوطی درج می‌شود که نشان دهنده وجود زیر گروه یا شماره فرعی است، به صورت خط تیره‌ی کوتاه که این خطوط همانند شماره‌ها نشان دهنده‌ی جایگاه آن کالا در فصل و زیرگروه هر هدینگ می‌باشد.

به عنوان مثال:

تعرفه‌ی ۹۶۱۳ شامل فندق سیگار و سایر فندق‌ها می‌باشد. این شماره به عنوان یک هدینگ دارای چهار زیر گروه می‌باشد که این چهار زیر گروه از شماره‌ی ۹۶۱۳۱۰۰۰ شروع شده و به ۹۶۱۳۹۰۰۰ ختم می‌شود. در کتاب تعرفه فعلی چهار تک خطی در جلوی این شماره‌ها درج شده است یعنی یک خطی اول ۹۶۱۳۱۰۰۰ شماره‌ی پنجم عدد ۱ گویای اولین تک خطی است و

چون زیرگروه ندارد شامل دو خطی نیست پس عدد ششم صفر است و شماره‌ی هفتم و هشتم چون فرعی ندارد صفر گذاشته می‌شود. یک خطی دوم فندک جیبی ۹۶۱۳۲۰۰۰ که ۹۶۱۳ یعنی فصل ۹۶ و سیزدهمین ردیف کالایی و دومین تک خطی با توجه به درج شماره‌ی ۲ به‌عنوان عدد پنجم و چون شماره فرعی‌تر ندارد عدد ششم صفر خواهد بود و بواسطه عدم وجود ۳ خطی یا ۴ خطی اعداد هفتم و هشتم نیز صفر می‌شود.

ردیف سوم این هدینگ سایر فندک‌ها ۹۶۱۳۸۰۰۰ و ردیف آخر ۹۶۱۳۹۰۰۰ می‌باشد. همانطور که ملاحظه شد در فصل ۹۶ و ردیف ۱۳ کالایی این فصل، چهار عنوان کالا مستقیماً به‌عنوان یک تعرفه‌ی خاص تک‌خطی بدون داشتن زیرگروه درج شده است، بنابراین اگر یک ردیف کالایی بدون داشتن زیر گروه و فرعی‌ها درج شود به ترتیب از شماره‌ی یک تا شماره‌ی ۹ را شامل می‌شود. شماره‌ی ۹ از ردیف پنجم هر تعرفه‌ی گویای آخرین ردیف می‌باشد ولیکن الزاماً وجود عدد ۹ گویای ۸ ردیف کالایی قبل از آن نیست. ممکن است قبل از عدد ۹ چند ردیف خالی باشد و صرفاً درج عدد ۹ به‌عنوان آخرین عدد و برای تعرفه (سایر) در نظر گرفته می‌شود مثلاً تعرفه ۹۲۰۱ که دارای ۳ ردیف تعرفه تک خطی است شامل ۹۲۰۱۱۰۰۰ و همچنین ۹۲۰۱۲۰۰۰ و ۹۲۰۱۹۰۰۰ که ردیف آخر با عنوان سایر از عدد ۹ استفاده شده

است، در اینجا در رقم پنجم تعرفه برای تک خطی اول از عدد ۱ و برای تک خطی دوم عدد ۲ استفاده شده و بعد از آن از عدد ۹ به عنوان عدد آخر برای سایر استفاده شده است و بین عدد ۲ تا ۹ را می توان برای موارد آتی استفاده کرد.

از طرفی به شماره (۲۰۰۹) توجه شود که دارای ۹ ردیف تعرفه تک خطی است و هر کدام یک عنوان خاص خود را دارند و کلیه اقلام مندرج در این هدینگ در ۹ ردیف درج شده است و از (سایر) استفاده ای نشده است.

بنابراین در صورتی که هدینگ دارای ۹ ردیف تک خطی باشد از عدد ۱ تا ۹ به کار گرفته می شود و اگر تعداد ردیف کالا کمتر از ۹ ردیف باشد بر اساس قاعده نمائکلاتور عدد ۹ همیشه به عنوان آخرین عدد هر تعرفه دارای شماره فرعی در نظر گرفته می شود و بقیه اعداد در صورت عدم نیاز خالی می ماند و به کار گرفته نمی شوند، تا در صورت نیاز شماره جدید قبل از عدد ۹ ایجاد و در نظر گرفته شود.

هدینگ ۹۶۱۵ را در نظر می گیریم که شامل، شانه، گیره ی زلف و سنجاق زلف و... دارای دو تک خطی می باشد. تک خطی اول شامل شانه و گیره زلف با شماره ۱ در رقم پنجم، به معنی اولین تک خطی است و بقیه اقلام این هدینگ در سایر با شماره ۹ طبقه بندی شده که نشان دهنده آخرین ردیف است.

اگرچه یک خطی اول با توجه به قرار گرفتن دو نقطه در جلوی آن اشاره دارد به وجود شماره فرعی.

پس در جلوی این تعرفه مآخذ هم درج نشده است. یک خطی اول دارای دو ردیف دو خطی می باشد، بنابراین یک خطی اول شامل شانه و گیره، خود یک تعرفه‌ی خاص نیست بلکه دو ردیف زیر گروه دارد، برای این دو ردیف هر کدام دارای دو خط تیره می باشند. شماره‌ی تعرفه‌ی ۹۶۱۵۱۱۰۰ با عنوان (از کائوچو و یا مواد پلاستیکی) این ردیف گویای فصل ۹۶ و ردیف ۱۵ کالایی در این فصل و رقم پنجم گویای وجود تک خطی و رقم ششم هم گویای وجود دو خطی است.

اطلاعات تکمیلی درباره ۳ خط تیره و ۴ خط تیره

خطوط تیره تک خطی و دو خطی که گویای وجود تعرفه‌های فرعی به عنوان زیر گروه هستند از طریق نمائکلاتور ایجاد شده‌اند ولیکن اعضا کنوانسیون، جهت ایجاد ۳ خط تیره و ۴ خط تیره به مفهوم شماره‌های فرعی تر دارای اختیار هستند و کشور ایران با توجه به نیاز داخلی اقدام به ایجاد تعرفه‌های ۳ خطی و ۴ خطی در فصول مورد نیاز نموده است. فصل ۹۸ که توسط ایران ایجاد شده انحصاراً از تعرفه‌های ۳ خطی و ۴ خطی تشکیل شده است.

به تعرفه ۰۶۰۱ به عنوان یک هدینگ توجه شود. این شماره شامل (پیاز انواع گل و گیاه و ریشه‌ها و غده‌های زیر خاکی چه به صورت خواب (غیرفعال) چه به صورت نمو را شامل می‌شود) و دارای دو تعرفه تک خطی است. تک خطی اول شامل اقلام در حال خواب (غیرفعال) و تک خطی دوم اقلام در حال نمو است. نمائکلاتور کلیه اقلام یاد شده در عنوان اصلی را در دو قسمت آورده است و چون هیچ قلم دیگری وجود ندارد که در ردیف سایر درج شود از شماره‌های فرعی ۱ و ۲ استفاده شده است و از عدد ۹ استفاده‌ای نکرده است.

پس در این هدینگ دو شماره تعرفه شش رقمی ۰۶۰۱۱۰ و ۰۶۰۱۲۰ توسط نمائکلاتور ایجاد شده است ولیکن به جهت اهمیت گیاه زعفران برای کشور ایران، تعرفه فرعی بر این مورد اخیر ایجاد شده است.

تعرفه ۰۶۰۱۱۰۱۰ برای پیاز زعفران به عنوان شماره فرعی ۰۶۰۱۱۰ که تک خطی است. با توجه به اینکه نمائکلاتور تعرفه دو خطی در این مورد ندارد ۳ خطی ایجاد شده توسط ایران را بررسی می‌کنیم.

اول آنکه این تعرفه چون توسط ایران ایجاد شده یا باید ۳ خطی باشد یا ۴ خطی که ایجاد ۳ خطی نظر کشور ایران را تأمین نموده است. دوم توجه شود به شماره ۰۶۰۱۱۰۱۰ که نشان

دهنده تک خطی اول است، زیرا عدد پنجم تعرفه عدد ۱ است و عدد ششم صفر که نشان دهنده عدم وجود شماره فرعی در نمائکلاتور است رقم هفتم عدد ۱ است که نشان دهنده ۳ خطی بودن تعرفه می باشد (ایجاد شده از طرف ایران).

۳ خطی دوم ۰۶۰۱۱۰۹۰ هم شامل بقیه اقلام مندرج در تعرفه ۶ رقمی است غیر از گل پیاز با عنوان (سایر) که از عدد ۹ هم استفاده شده است.

به تعرفه ۸۵۴۶ توجه شود. این هدینگ شامل مقره های عایق برق از هر ماده ای است و دارای ۳ شماره فرعی تک خطی است. شماره ۸۵۴۶۱۰۰۰ که شامل مقره شیشه ای است با در نظر داشت این موضوع که اولین تک خطی است به استناد عدد ۱ در رقم پنجم و شماره فرعی ندارد به استناد عدد صفر در رقم ششم و هفتم و هشتم.

و تعرفه ۸۵۴۶۲۰ به عنوان دومین تک خطی به استناد وجود عدد ۲ در رقم پنجم و وجود عدد صفر در رقم ششم مندرج در اصل نمائکلاتور یک تعرفه کامل تلقی می شود، ولیکن ایران این تعرفه را به ۵ شماره ۳ خطی تقسیم کرده و به عبارت تخصصی تر، تعداد ۵ خط تیره ۳ خطی یا شماره فرعی ایجاد نموده است.

همچنین توجه شود که ۳ خطی ۸۵۴۶۲۰۴۰ خودش به ۳ شماره فرعی تر ۴ خطی تقسیم شده است.

در تمام شماره‌های فرعی این تعرفه ۸۵۴۶ رعایت تقسیم‌بندی به شماره‌های فرعی‌تر و استفاده از عدد ۹ برای آخرین ردیف کالایی و برای عنوان (سایر) به چشم می‌خورد.

در فصل ۹۸ که کشور ایران آن را ایجاد نموده است تعداد تقریبی ۸۶ ردیف فرعی ۳ و ۴ خطی بوجود آمده است.

به تعرفه ۰۴۰۷ توجه شود، شماره ۰۴۰۷۱۱ یک دو خطی ایجاد شده توسط نمائکلاتور است که توسط ایران به دو ۳ خطی فرعی‌تر تقسیم شده است.

۳ خطی اول به ۹ ردیف ۴ خطی تقسیم شده است با شماره‌های ۰۴۰۷۱۱۱۱ تا ۰۴۰۷۱۱۱۹.

فصل ۸۵ بیش از ۲۷۰ ردیف تعرفه ۳ خطی و ۴ خطی دارد. فصل ۸۴ بیش از ۲۵۰ ردیف، فصل ۸۷ بیش از ۲۰۰ ردیف شماره‌های ۳ خطی و ۴ خطی دارند.

فصول ۸۶ و ۸۸ و ۹۲ و ۹۷ به‌عنوان نمونه جزو فصولی هستند که شماره‌های ۳ خطی و ۴ خطی ندارند.

درباره فصل ۹۸

فصل ۹۸ براساس قواعد و اختیارات واگذار شده نمائکلاتور برای احتیاجات اعضا پیش‌بینی شده است و ایران به جهت اهمیت تولید خودرو و ماشین‌آلات در کشور، برای سامان‌دهی واردات کالاهایی

که تحت عنوان (قطعات منفصله) شناخته می‌شوند و مربوط به خودرو و ماشین‌آلات راهسازی و معدنی هستند، اقدام به ایجاد فصل ۹۸ نموده است.

کلیه اقلام این فصل در نمائکلاتور و در حالت عادی مربوط به فصول ۸۴ و ۸۷ است.

نحوه طبقه‌بندی کالای (KD) در فصل ۹۸

۱ - در این فصل با امعان نظر به فصل ۸۴، جهت قطعات منفصله‌ی

۸۴۲۷ برای (لیفتراک)

۸۴۲۹ برای (ماشین‌آلات راهسازی)

۸۴۳۳ برای (کمباین) تعرفه ملی ایجاد شده است

۲ - با توجه به فصل ۸۷ جهت قطعات منفصله‌ی

۸۷۰۱ برای (تراکتورها)

۸۷۰۲ برای (اتوبوس و مینی‌بوس و...)

۸۷۰۳ برای (خودروهای سواری)

۸۷۰۴ برای (خودروهای حمل بار)

۸۷۱۱ برای (انواع موتورسیکلت و اسکوتر)

۸۷۱۲ برای (دوچرخه)

۸۷۱۳ برای (خودروهای تاریخی) (CBU) تعرفه ملی ایجاد شده است.

بنابراین ایجاد این فصل توسط ایران برای حمایت از واحدهای تولیدی و مونتاژکننده داخلی است، کلیه اقلام وارداتی به صورت (سی کی دی) و (اس کی دی) از محل فصول ۸۴ و ۸۷ شامل ماشین آلات و خودرو می باشند و تعرفه های ایجاد شده صرفاً در سطح ۳ خطی و ۴ خطی خواهند بود.

دو رقم اول تعرفه هر کالا در این فصل همان عدد ۹۸ است و دو رقم بعدی مربوط به فصل اصلی کالا در نمائکلاتور است و دو رقم پنجم و ششم همان جایگاه ترتیبی کالا در فصل ۸۴ یا ۸۷ است.

به عبارت دیگر هدینگ های ۴ رقمی نمائکلاتور در این فصل ۶ رقمی خواهد بود مثلاً لیفتراک که در نمائکلاتور با تعرفه ۸۴۲۷ مشخص شده است، گویای فصل ۸۴ و ردیف ترتیبی ۲۷ برای این کالا در همان فصل، بنابراین قطعات منفصله لیفتراک در فصل ۹۸ به صورت ۹۸۸۴۲۷۰۰ طبقه بندی می شود یعنی کلیه اقلام مربوط به لیفتراک که به صورت قطعات منفصله جهت تولید و مونتاژ به کشور وارد می شوند در هدینگ ۶ رقمی طبقه بندی می شوند و چون شماره فرعی ندارد بنابراین رقم هفتم و هشتم آن صفر خواهد بود، یعنی با درج عدد ۹۸ در ابتدای تعرفه و بدون نیاز به

شماره‌های ۳ خطی و ۴ خطی نیاز ملی بر طرف شده و کلیه اقلام وارداتی به‌صورت قطعات منفصله لیفتراک در این شماره طبقه‌بندی شده است.

تعرفه ۸۴۲۹ در نمائکلاتور شامل ماشین‌آلات راهسازی و معدنی است و قطعات منفصله آن با توجه به سیاست‌های اقتصادی دولت و حمایت از تولیدکننده در ۴ ردیف ۳ خطی طبقه‌بندی شده است. ۹۸۸۴۲۹۱ اولین ۳ خطی است و ۹۸۸۴۲۹۲۰ دومین ۳ خطی است و همین‌طور ۳ خطی سوم و چهارم. در این ۳ خطی‌ها به رقم هفتم توجه شود این شماره‌های فرعی ۳ خطی، خودشان شماره فرعی‌تر ندارند یعنی رقم هشتم صفر است .

بنابراین تعرفه‌های فصل ۹۸ در کادر تیره رنگ. خاکستری ۶ رقمی است. در صورتی که کلیه قطعات منفصله وارداتی این فصل بدون شماره فرعی باشد آنگاه هدینگ این فصل در کادر تیره و خاکستری رنگ با دو عدد صفر در رقم هفتم و هشتم بسته می‌شود.

توجه داشته باشیم در ایجاد تعرفه فرعی هفتم و هشتم حتماً به شماره ۶ رقمی در این فصل توجه شود.

پس تعرفه‌های فصل ۹۸ صرفاً شامل کالاهای (CKD و SKD) و برای تولیدکنندگان داخلی است. بنابر این واردات چنین اقلامی توسط افراد غیر، (غیر از تولیدی‌ها) با شرایط مندرج در فصل و

قسمت مربوطه (غیر از ۹۸) و ذیل تعرفه اصلی نمائیکلاتور یعنی فصول ۸۴ و یا ۸۷ باشد و مآخذ آن نیز همان مآخذ عادی در فصل مربوطه است.

به تعرفه ۹۸۸۷۰۱ توجه شود برای قطعات (سی کی دی) تراکتور با ایجاد ۳ خطی اول شماره ۹۸۸۷۰۱۱۰ تخصیص یافته است. با در نظر داشت دو رقم آخر که نشان دهنده ۳ خطی بودن تعرفه بدون شماره فرعی دیگر (۴ خطی) است ولی در ادامه به شماره بعدی توجه کنیم، در اینجا با ۳ شماره ۴ خطی روبرو هستیم با شماره ۹۸۸۷۰۱۱۱ و ۹۸۸۷۰۱۱۲ و ۹۸۸۷۰۱۱۹ مشاهده می شود که دو رقم آخر این ۳ شماره با اعداد ۱۱ و ۱۲ و ۱۹ بسته شده یعنی ۴ خطی ایجاد شده از ۳ خطی اول که قاعدتاً نباید چنین باشد چون ۳ خطی اول با داشتن عدد صفر در انتها یک شماره ۳ خطی بدون شماره فرعی است.

این ۴ خطی ها دنباله ۳ خطی اول هستند و از همان خانواده و همچنان مربوط به تراکتورهای کشاورزی، بنابراین در کادر دوم از ۳ خطی که دارای ۳ ردیف ۴ خطی است استفاده مجازی صورت گرفته و عملاً این ۴ خطی ها را زیرگروه ۳ خطی اول می داند. یعنی از قواعد نمائیکلاتور پیروی نشده است در پاره ای از موارد این موضوع آشکار است مثلاً تعرفه ۹۸۸۷۱۲۱۰ تا ۹۰ که کلاً ۴ خطی است ولی شماره های اختصاص یافته گویای ۳ خطی بودن تعرفه

می باشد لذا به نظر می رسد از قواعد دیگری استفاده شده که متأسفانه در منابع رسمی اعلام نشده و در منابع فعلی که قابلیت دسترسی عمومی داشته باشد اطلاعی از این روش وجود ندارد. در ادامه برای تراکتورهای جاده‌ای کماکان از سیستم اصلی استفاده شده و شماره‌های ۹۸۸۷۰۱۲۱ و ۹۸۸۷۰۱۲۲ و ۹۸۷۷۰۱۲۳ استفاده نموده که نشان دهنده ایجاد ۳ شماره ۴ خطی از ۳ خطی دوم است.

استفاده از عدد ۵ در تعرفه ملی

در پاره‌ای از موارد به جهت ایجاد شماره‌های فرعی ۳ یا ۴ خطی تعداد شماره‌ها بیشتر از ۹ ردیف می شود و فضای کافی برای درج شماره‌های فرعی وجود ندارد که یکی از ترفندهای استفاده شده در سطح ملی استفاده از عدد ۵ مابین اعداد ترتیبی است مثلاً بین اعداد ۱۰ و ۲۰ از عدد ۱۵ استفاده بشود. همچنین در مواردی برای شماره‌هایی که کالای آنها از یک خانواده هستند از اعداد ترتیبی پلکانی مثل ۲۰ و ۲۱ و ۲۲ و ۲۳ استفاده می شود.

نمونه‌های استفاده از اعداد ۵ و پلکانی در تعرفه‌های ملی:

۱- تعرفه تک خطی ۰۸۰۴۱۰

۲- تعرفه تک خطی ۲۱۰۶۹۰

۳- تعرفه تک خطی ۳۰۰۶۳۰

۴- تعرفه تک خطی ۳۲۱۵۱۱

۵- تعرفه تک خطی ۸۴۷۹۸۹

۶- تعرفه تک خطی ۸۵۰۴۴۰

استفاده از عدد ۵ در فصل ۰۸

به تعرفه ۰۸۰۴ توجه شود این تعرفه ۱۱ ردیف فرعی ملی دارد در صورتی که در نمائکلاتور برای کالایی به نام (خرما) فقط یک تعرفه تک خطی تعریف شده است ولیکن به جهت تنوع تولید و ارزش اقتصادی آن، تعداد ۱۱ ردیف ۳ خطی ملی ایجاد شده است. ایجاد ۹ ردیف فرعی و استفاده از عدد ۹ در اینجا موضوعیت ندارد و اگرچه با ایجاد ۴ خطی فرعی این مشکل رفع می‌شد ولی کشور استفاده کننده بر ایجاد ۳ خطی هم سطح اصرار دارد، پس جهت جلوگیری از ایجاد ۴ خطی اجباری از عدد ۵ در بین اعداد اصلی استفاده شده است.

همانطور که در کتاب تعرفه مشاهده می‌شود بعد از تعرفه ۰۸۰۴۱۰۱۰ از تعرفه ۰۸۰۴۱۰۱۵ استفاده شده و بعد از تعرفه ۰۸۰۴۱۰۲۰ از تعرفه ۰۸۴۱۰۲۵ استفاده شده است و به همین شکل تا تأمین نظر ایجاد کننده ادامه خواهد داشت.

با این روش محدودیت در فضای تعرفه خنثی شده و از ایجاد ۴ خطی ناخواسته هم جلوگیری به عمل آمده است.

استفاده از عدد ۵ در فصل ۲۱

در فصل ۲۱ به شماره تعرفه ۲۱۰۶۹۰ توجه شود این شماره به ۱۰ ردیف ۳ خطی تقسیم شده است و جهت بن بست ۹ ردیف کالایی و عدم تمایل به ایجاد سطح ۴ رقمی، بعد از تعرفه ۲۱۰۶۹۰۸۰ از تعرفه ۲۱۰۶۹۰۸۵ استفاده شده است.

عدد ۵ و اعداد پلکانی در فصل ۳۰

به تعرفه ۳۰۰۶۴۰ توجه شود، اقلام این تعرفه مربوط به وسایل مصرفی در دندانسازی و دندانپزشکی است و این شماره تک خطی به ۱۲ شماره فرعی ۳ خطی هم سطح تقسیم شده است و جهت گریز از محدودیت عدد ۹ و همچنین به جهت پرهیز از ایجاد تعرفه ۴ رقمی در بین اعداد اصلی از عدد ۵ استفاده شده است. تعرفه ۳۰۰۶۴۰۱۰ تا ۳۰۰۶۴۰۶۰ به صورت عادی تعرفه بندی شده است، سپس ۳۰۰۶۴۰۶۵ و در ادامه از اعداد پلکانی ۶۶ و ۶۷ تا ۹۰ استفاده شده است، در استفاده از اعداد ترتیبی و پلکانی به هم خانواده بودن کالا توجه شده است ولی خارج از قواعد

نمانکلاتور بوده و به نظر می‌رسد از قواعد خاص دیگری استفاده شده است.

عدد ۵ در فصل ۳۲

به تعرفه ۳۲۱۵۱۱ توجه شود این تعرفه ۲ خطی به ۱۲ شماره فرعی ۳ خطی تقسیم شده است. از تعرفه ۳۲۱۵۱۱۰ و ۳۲۱۵۱۱۱۵ و ۳۲۱۱۱۵۲۰ و ۳۲۱۵۱۱۲۵ و... کلیه این شماره‌ها در سطح ۳ خطی ایجاد شده و از ایجاد ۴ خطی اجباری جلوگیری شده است.

عدد ۵ و اعداد ترتیبی پلکانی در فصل ۸۴

به تعرفه ۸۴۷۹۸۹ توجه شود، این شماره ۲ خطی در نمانکلاتور به ۱۵ شماره فرعی ۳ خطی توسط ایران تقسیم شده است. در ابتدا از شماره ۸۴۷۹۸۹۱۰ تا شماره ۸۴۷۹۸۹۶۰ ایجاد گردید یعنی ۶ ردیف ۳ خطی هم سطح و با توجه به نیاز از عدد ۵ در شماره ۸۴۷۹۸۹۶۵ و بعد نیز از شماره ۸۵ استفاده شد و همانطور که مشاهده می‌شود از عدد ۸۶ تا عدد ۹۰ نیز به صورت عدد ترتیبی پلکانی جهت بسط شماره‌های فرعی استفاده شده است، معمولاً از اعداد ترتیبی و پلکانی برای کالاهای مشابه هم و از

یک گروه یا خانواده تعرفه‌ای استفاده می‌شود و بدیهی است که قاعده عدد هشتم در این موارد کاربرد ندارد.

عدد ۵ و اعداد ترتیبی در فصل ۸۵

بکارگیری عدد ۵ و اعداد پلکانی از طرف کشور ما صورت گرفته و مربوط به تعرفه‌های ایجاد شده ۳ خطی و ۴ خطی ملی است.

به تعرفه تک خطی ۸۵۰۴۴۰ توجه شود، این تعرفه توسط ایران به ۱۴ شماره فرعی ۳ خطی تقسیم شده است. ابتدا از تعرفه ۸۵۰۴۴۰۱۰ تا تعرفه ۸۵۰۴۴۰۴۰ و سپس از اعداد ترتیبی و پلکانی ۴۱ و ۴۲ به جهت نیاز و توجه به همگروه بودن کالا استفاده شده است و مجدداً از شماره ۸۵۰۴۴۰۵۰ تا شماره ۸۵۰۴۴۰۸۰ و بلافاصله از عدد ۵ در شماره ۸۵۰۴۴۰۸۵ و اعداد ترتیبی ۸۶ و ۸۷ استفاده شده است. بدیهی است که قاعده عدد هشتم در این مواقع کاربرد ندارد.

کاربرد عدد ۹

همانطور که قبلاً توضیح داده شد در سیستم تعرفه‌بندی نمائکلاتور بعد از ۴ رقم هدینگ از شماره پنجم و ششم که نشان‌دهنده شماره فرعی است با خط تیره مشخص می‌گردند. اگر

چندین شماره فرعی ایجاد شده باشد معمولاً عدد ۹ را برای آخرین شماره در هر تعرفه استفاده می‌کنند و در صورتی که تعداد تعرفه‌ها به عدد ۹ نرسد براساس همان ساختار نمائکلاتور، عدد ۹ برای آخرین شماره و با عنوان کالایی (سایر) استفاده شده است و مابین عدد ۹ و اعداد قبل از آن ردیف‌های خالی باقی باشد، جهت ایجاد تعرفه احتمالی بعدی.

پس در فصولی که شماره‌های یک خطی بیش از یکی باشد اولین یک خطی با عدد ۱ نمایش داده می‌شود و دومین با عدد ۲ و سومین با عدد ۳ و آخرین یک خطی عدد ۹ را در برمی‌گیرد. با در نظر داشت این نکته که ایجاد تک خطی جدید یا دو خطی جدید از اختیارات نمائکلاتور است. (در سطح یک خطی و دوخطی)

ولیکن اگر کشوری مثل ایران و یا دیگر اعضا بین اعداد ۱ تا ۹ را به صورت استفاده‌ی محلی در نظر بگیرند فقط در سطح ۳ خطی و ۴ خطی اختیار دارند و استفاده از عدد ۹ شامل همان سیستم پیشگفت نیز می‌شود.

موارد استثناء در کاربرد عدد ۹

۱- در فصولی که اجزا و قطعات برای کالایی درج می‌شود و این اجزا و قطعات در داخل همان هدینگ بیاید عدد ۹ شامل این

اجزا و قطعات می‌گردد. تعرفه ۸۴۷۴ علاوه بر کالاها شامل اجزاء و قطعات این هدینگ هم می‌باشد که شماره ۹ به آن اختصاص یافته است و همینطور ۸۴۷۵ که تک خطی آخر به عنوان اجزاء و قطعات از عدد ۹ استفاده شده است. در اینگونه موارد اگر از تعرفه‌ای با عنوان (سایر) نامبرده شود استثناء عدد ۸ به آن اختصاص می‌یابد مثلاً در (تعرفه ۸۴۱۲) از عدد ۸ برای سایر استفاده شده و از عدد ۹ برای اجزاء و قطعات استفاده گردیده است.

۲- با توجه به فصل ۲۰۰۹، شامل آبمیوه و آب سبزیجات، نظر به اینکه در ۹ ردیف تک خطی این فصل، کالای ردیف آخر به عنوان سایر نیامده است و نهمین ردیف تک خطی شامل (مخلوط آبمیوه و سبزیجات) می‌باشد. این مورد با توجه به اینکه کلیه اقلام مورد نظر در هدینگ کلاً در ۹ شماره تک خطی پخش شده و کالای دیگری که بتوان عنوان سایر به آن را داد، وجود ندارد بنابراین عدد ۹ در اینجا صرفاً به عنوان یک ردیف غیر (سایر) به کار گرفته شده است و به عنوان استثناء در کاربرد عدد ۹ تلقی می‌شود.

۳- در تعرفه ۸۵۲۹ دو ردیف تک خطی وجود دارد به تک خطی دوم با عنوان سایر توجه شود که شامل ۵ ردیف ۳ خطی است اولین با تعرفه ۸۵۲۹۹۰۱۰ و بعدی ۸۵۲۹۹۰۳۰. این نشان دهنده آنست که بین این دو تعرفه قبلاً تعرفه ۸۵۲۹۹۰۲۰ وجود داشته که حذف شده است و همچنین شماره‌های ۳ خطی

۸۵۲۹۹۰۴۰ و ۸۵۲۹۹۰۵۰ که هر دو اجزا و قطعات هستند که از عدد ۸ و یا ۹ استفاده نشده و تعرفه بعدی آنها یعنی آخرین ردیف از عدد ۹ استفاده نموده است. باید در نظر داشت اینکه ایران ۳ خطی‌های فوق را ایجاد کرده است.

هدینگ‌هایی که یک تعرفه مستقل هستند

قبلاً در خصوص هدینگ‌های ۴ رقمی توضیح داده شد در اینجا مطلب نهایی در خصوص هدینگ‌های ۴ رقمی که زیر گروه یک خطی یا دوخطی ندارند و خودشان یک تعرفه محسوب می‌شوند ارائه می‌شود.

در هدینگ‌ها اگر شماره فرعی نباشد آنگاه پس از ۲ عدد مربوط به فصل و دو عدد ترتیبی داخل فصل جمعاً ۴ رقم بدون شماره فرعی، بنابراین اعداد پنجم و ششم آنها عدد صفر تعیین می‌شود و همچنین به جهت عدم ایجاد تعرفه ۳ خطی یا ۴ خطی، رقم هفتم و هشتم آنها نیز صفر خواهد بود.

تعرفه ۰۴۰۹۰۰۰۰ شامل عسل طبیعی که دو عدد اول نشانه فصل کالا و دو عدد دوم نشانه ردیف و ترتیب عددی در فصل است، همچنین تعرفه ۰۵۰۱۰۰۰۰ و ۷۶۰۹۰۰۰۰ همانطور که مشاهده می‌شود بعد از ۴ رقم بقیه ارقام صفر است یعنی این هدینگ شماره‌های فرعی و خطوط تیره ندارد.

شماره‌های هدینگ در کادر خاکستری رنگ درج می‌شود و اگر خودش یک تعرفه مستقل باشد دارای مآخذ گمرکی نیز خواهد بود همانند شماره‌های پیشگفت.

کاربرد علائم نگارشی در نمائکلاتور

علامت کروسه یا قلاب برای شماره‌های ۴ رقمی هدینگ است که بنا به دلایلی حذف و محتوای آن به جای دیگر منتقل می‌شود. اگرچه این شماره به عنوان یک شماره تعرفه حذف شده‌اند و فقط شامل شماره‌های ۴ رقمی است که در کادر یاد شده قرار می‌گیرند، در شمارش ترتیبی کالاهای یک فصل این شماره‌های حذف شده مورد شمارش قرار می‌گیرند.

همانطور که گفته شد نمائکلاتور به جهت حفظ نظم و ترتیب با حذف تعرفه کالا، خود آن عدد را حذف نکرده و آن را نمایش می‌دهد. مثل ۰۵۰۹ و ۱۴۰۲ و ۱۴۰۳ و ۸۴۶۹ و...

علامت کاما، استفاده از این علامت در متن، گویای تعمیم داشتن شرح گفته شده به شرح بعدی است. از جمله یادداشت قسمت اول بند ۱ و همچنین یادداشت فصل ۵۷ بند ۱.

علامت کاما نقطه در شرح چند بخش از کالا که تفکیک هستند و این علامت نقش جداکننده را دارد مثل عنوان فصل ۴۲ و همچنین عنوان تعرفه ۴۲۰۲.

علامت دو نقطه: در جلوی شماره تک خطی درج می‌شود و نشانگر آنست که این شماره خودش یک تعرفه دارای اخذ نیست بلکه زیر گروه دارد، یعنی دارای شماره فرعی است.

پرانتز () علامتی است که در داخل آن یک توضیح برای کلمه یا جمله‌ی قبلی می‌آید. مثلاً در عنوان ۰۶۰۱ و ۰۶۰۲.

پرانتزجفتی (()) که علامت فرانسوی است در یادداشت فصل و فرعی می‌آید و نشان دهنده تأکید بر متن درون این پرانتز جفتی است، مثلاً یادداشت فرعی فصل ۱۵ بند دوم درباره ((روغن منداب)) و یادداشت فرعی بند دوم درباره تعرفه شماره ۴۸۰۴ ((منظور از کاغذ کرافت)).

علامت " " در یادداشت فرعی برای توضیح مطلب می‌آید. یادداشت شماره فرعی ۱ از فصل ۲۰ منظور از "سبزیجات هموژنیزه" را توضیح می‌دهد و در یادداشت ۲ فرعی فصل ۲۰ درباره "مقیاس بریکس" و همچنین در بند ۲ از یادداشت فرعی فصل ۱۵ اصطلاح "روغن منداب".

درباره حذف شماره‌های فرعی

۱- به هنگام حذف شماره‌های هدینگ به‌عنوان یک تعرفه، آنرا در داخل گروه قرار می‌دهند ولیکن نمائکلاتور به جهت حفظ و

نظم عددی و ترتیبی آن شماره را حفظ کرده در نمائنگلاتور درج می‌کند.

۲- اگر شماره‌های تک خطی یا دو خطی حذف شوند هم شماره و هم محتوای آن حذف می‌گردد و شماره‌ی بعدی به‌صورت ترتیبی قرار می‌گیرند. به تعرفه ۳۸۰۸۵۲۰۰ توجه شود در ظاهر یک تعرفه دوخطی از اولین تک خطی مشاهده می‌شود ولیکن چون عدد پنجم از یک شروع نشده بلکه از عدد ۵ شروع شده نشانگر آنست که قبلاً ۴ ردیف تک خطی وجود داشته که حذف شده‌اند و عدد ۵ نشان دهنده پنجمین تک خطی است و چون رقم ششم هم از یک شروع نشده بلکه از عدد ۲ شروع شده که این امر هم گویای آنست که یک ردیف ۲ خطی بوده که الان وجود ندارد. همچنین توجه شود به تعرفه ۴۸۰۲۲۰۰۰ و ۴۸۰۲۴۰۰۰. مشاهده می‌شود که تعرفه (۴۸۰۲۳۰۰۰) بین دو تعرفه یاد شده وجود ندارد که حذف شده و شماره بعدی ۴۸۰۲۴۰ قرار دارد. همچنین شماره‌های ۴۸۰۲۵۰ و ۵۱ تا ۵۳ هم حذف شده و شماره بعدی آن ۴۸۰۲۵۴ است. در اینگونه موارد (حذف شماره‌های فرعی) از گروه استفاده نمی‌شود و علاوه بر حذف شماره تعرفه، شرح آن نیز حذف می‌گردد.

شرح ستون‌های مندرج در صفحات تعرفه

در کلیه صفحات کتاب تعرفه که شرح کالا در آن درج می‌شود تعداد ۶ ستون آمده که به ترتیب از سمت راست شامل شماره تعرفه و نام (نوع) کالا و حقوق ورودی و واحد شمارش کالا و کد تعرفه ترجیحی و ملاحظات است و همچنین دو ستون از سمت چپ شامل تعرفه و عنوان کالا هر دو به زبان انگلیسی می‌باشد.

ستون اول:

۱- در ستون اول شماره‌های تعرفه از ۴ رقم هدینگ به‌عنوان شماره اصلی و ارقام فرعی تا ۸ رقم را شامل می‌شود.

۲- در ستون دوم نام کالا درج می‌شود که ممکن است شامل خطوط تیره یک خطی تا ۴ خطی هم باشد.

۳- در ستون سوم حقوق ورودی درج شده است که در کشور ما به دو قسمت حقوق گمرکی و سود بازرگانی تقسیم می‌شود و به‌صورت درصدی از ارزش کالا است که به‌عنوان (مآخذ حقوق ورودی) نامیده می‌شود و مبنای محاسبه حقوق دولت در امر واردات است، پس اگر در یک ستون حقوق گمرکی با عدد ۴ و سود بازرگانی با عدد ۶ مشخص گردیده منظور آن است که حقوق ورودی این کالا جمعاً معادل ۱۰ درصد ارزش گمرکی کالا است.

۴ - در این ستون واحد شمارش کالا به صورت واحد عددی یا حجمی یا لیتر و یا به اشکال دیگر به عنوان واحد شمارش استاندارد درج می شود.

علامت U از کلمه یونیت گرفته شده است که برای کالاهای قابل شمارش و همچنین ۲u برای اقلامی که به صورت جفتی استفاده می شوند مثل کفش در فصل ۶۴ و چوب اسکی در ۹۵۰۶۱۱۰۰.

واحد kg در خصوص کالای وزنی است مثل فصل ۸ میوه ها. M۳ مترمکعب برای کالای حجمی مثل فصل ۴۴ چوب در نظر گرفته می شود.

m متر برای کالاهایی به کار می رود که طول و عرض کالا اهمیت داشته باشد.

L لیتر برای مایعات مثل نوشیدنی های فصل ۲۲ و m۲ متر مربع برای فرش فصل ۵۷.

Mm میلیمتر برای وسایلی که ابعاد کوچکتری دارند. مثل فصل ۹۶ و تعرفه ۹۶۱۹ نوار و پوشک بهداشتی.

Cart قیراط برای سنگ ها و فلزات گرانبها فصل ۷۱. Kwh برای نیروی برق موضوع تعرفه اختیاری ۲۷۱۶ از (۱۰۰۰ kwh) به مفهوم ۱۰۰۰ کیلو وات ساعت استفاده می شود

- در فصل ۳۷ از واحدهای m متر و m^2 متر مربع و یونیت u و kg کیلوگرم استفاده شده است.

- واحد شمارش استاندارد در تعیین حقوق ورودی تاثیرگذار نیست زیرا ملاک اخذ حقوق ورودی ارزش کالا است.

۵- ستون پنجم برای تعرفه ترجیحی است و شامل کد کشورهای دوست و دارای روابط حسنه بوده و تعیین درصد تخفیفات تعرفه‌ای است بدین معنی که اگر بر اساس موافقت نامه‌های منطقه‌ای یا جهت گسترش حسن همجواری با کشورهای همسایه یا گسترش مناسبات دوستانه با کشورهای دوردست، مراودات تجاری را به گونه‌ای تنظیم می‌نمایند که انگیزه بیشتری جهت معاملات فی‌مابین بوجود آید و در این راستا محصولات و صنایع دو کشور، مورد تقاضای بازار طرف مقابل باشد.

در حال حاضر تعداد ۹ کشور یا اتحادیه اقتصادی منطقه‌ای با ایران قرارداد تعرفه ترجیحی دارند که مقدار حجمی یا وزنی یا ارزشی کالای دوطرف محاسبه و از قبل تعیین شده است. این کشورها یا اتحادیه‌ها هر کدام با یک عدد (کد) تک رقمی در این ستون مشخص شده‌اند که در ابتدای جدول تعرفه ترجیحی درج شده است. بطور مثال در ستون کد جدول ترجیحی برای تعرفه ۰۳۰۶۱۱۰۰ عدد ۶ درج شده است که طبق جدول پیش گفت مربوط به کشور کوبا است. و یا در خصوص تعرفه ۸۳۰۱۲۰۰۰ کد

۴ درج شده که مربوط به کشور تونس است. و تعرفه ۴۸۲۳۷۰۰۰ دارای دو کد ۸ و ۲ می باشد که مربوط به پاکستان و اتحادیه همکاری های اسلامی یا D۸ می باشد.

تعرفه ۶۴۰۳۹۹۰۰ دارای سه کد ۳,۵,۷ است که شامل پاکستان، سوریه و بوسنی هرزگوین می باشد.

فهرست کشورهای دارای تعرفه ترجیحی تجاری با ایران در کتاب مقررات صادرات و واردات قبل از شروع جدول تعرفه درج شده است.

۶- ستون ملاحظات برای درج علامت * یک ستاره و ** دوستاره یا مربع است که جنبه هشدار دارد و گویای آن است که تعرفه مربوطه جهت واردات یا صادرات دارای شرایط مقرراتی است. به صورت متعارف در زیر همان صفحه مطلب مربوط به علامت ستاره یا مربع درج می گردد و یا ارجاع دهنده به مندرجات ذیل یادداشت همان فصل است، در پاره ای اوقات تغییرات حقوق گمرکی یا سود بازرگانی را اعلام می نماید.

اگر در جلوی تعرفه ای دو ستاره درج شود یعنی در همان ردیف قبلاً از یک ستاره برای مطلب دیگر استفاده شده و دوستاره مطلب دیگری را مطرح می کند.

علامت مربع معمولاً یا ممنوعیت های خاص (امنیتی یا نظامی) را یادآور می شود و یا اخذ مجوزهای امنیتی و دفاعی را شامل

می‌شود. مثل ابزار آلاتی که استفاده دوگانه یا چندگانه از جمله لوازم و ابزارهایی که به‌عنوان کالای خاص به‌کار گرفته می‌شود ولی ممکن است جهت جاسوسی هم قابل استفاده باشد که ترخیص آن با مجوز وزارت اطلاعات امکان‌پذیر است. ۴۸۰۲۱۰۱۰ و همچنین ۸۵۲۶۹۲۱۰

قواعد ششگانه

قواعد عمومی برای تفسیر (H.S) یا قواعد ششگانه برای طبقه‌بندی کالا در مواردی کاربرد دارد که در حالت عادی نتوان تعرفه صحیح کالایی را تشخیص داد که با استفاده از این قواعد امکان تشخیص صحیح تعرفه فراهم می‌شود و آگاهی از آن و مطالعه مطالب یاد شده، امر مراجعه به تعرفه را روان‌تر می‌سازد، این قواعد در ابتدای کتاب تعرفه و قبل از شروع جدول تعرفه به‌عنوان ضمیمه درج شده است.

قاعده ۱ در خصوص عناوین قسمت‌ها و فصل‌ها و بخش‌ها سخن می‌گوید و نقش عناوین در تعیین تعرفه و همچنین تأکید بر نحوه صحیح مراجعه به شماره تعرفه را بیان می‌دارد.

قاعده ۲ الف - اشاره دارد به نام اشیاء یا یک شیئی ولو غیر کامل یا ناتمام و همچنین شامل کالای پیاده شده یا سوار نشده هم می شود.

قاعده ۲ ب - اشاره دارد به مواد خالص یا ناخالص و مخلوط و مصنوعات مشترک یا ترکیبی با یک ماده شامل نوع خالص یا مخلوط یا با حالت اشتراک با ماده دیگر نیز می گردد، طبقه بندی محصولات مخلوط یا اشیاء مرکب طبق قاعده ۳ می باشد.

قاعده ۳ الف - شماره ای که کالا را مشخص تر بیان کند بر شماره ای که کلی تر بیان می کند ارجح تر است و همچنین اشیایی که از چند ماده تشکیل شده یا مجموعه ای از چند قلم در یک بسته بندی قابل فروش باشد نیز رعایت می شود.

قاعده ۳ ب - اگر اشیاء مخلوط یا مصنوعات از اشیاء گوناگون و اقلام مجموعه را نتوان با قاعده ۳ الف طبقه بندی کرد باید شماره ای را در نظر گرفت که ماده اصلی یا قلمی که صفت خاصیت اساسی خود را به کالا می دهد طبقه بندی نمود.

قاعده ۳ج- اگر کالایی را نتوان با قاعده ۳ الف و ۳ب طبقه‌بندی کرد آنگاه آخرین شماره ترتیبی را باید در نظر داشت، تعرفه‌ای که بین چند شماره که قابل اعتبار تشخیص داده می‌شود، در نظر گرفته می‌شود.

قاعده ۴- کالاهایی که طبق قواعد قبلی نتوان طبقه‌بندی نمود باید بر اساس کالایی که بیشترین شباهت را دارد طبقه‌بندی کرد.

قاعده ۵ الف - جلد و جعبه و ابزار آلات نگه دارنده مشابه برای دوربین عکاسی و وسایل موسیقی و... که عموماً با این کالاها عرضه و فروخته می‌شوند با خود اشیاء طبقه‌بندی می‌گردد. ولی اگر این محفظه‌ها خاصیت خود را به کالا بدهد از این قاعده مستثنی است.

قاعده ۵ ب - با رعایت قاعده ۵ الف ظروفی که به‌طور مکرر قابلیت استفاده مکرر را داشته باشند. مقررات این قاعده لازم‌الرعایه نمی‌باشد.

قاعده ۶ - در نظر داشت شماره‌های فرعی با یادداشتهای فرعی و یادداشتهای قسمت و فصل و با توجه به اینکه شماره‌های فرعی هم سطح مورد مقایسه قرار گیرند.

تصاویر

چوب‌بری

چوب

چوب‌بری

چوب

چوب

درخت

درخت

درختان

چرم

مانکن

تعارفہ گمرکی * ۶۹

کفش

عینک

عینک

شیشه

شیشه

شن و ماسه

گاوها

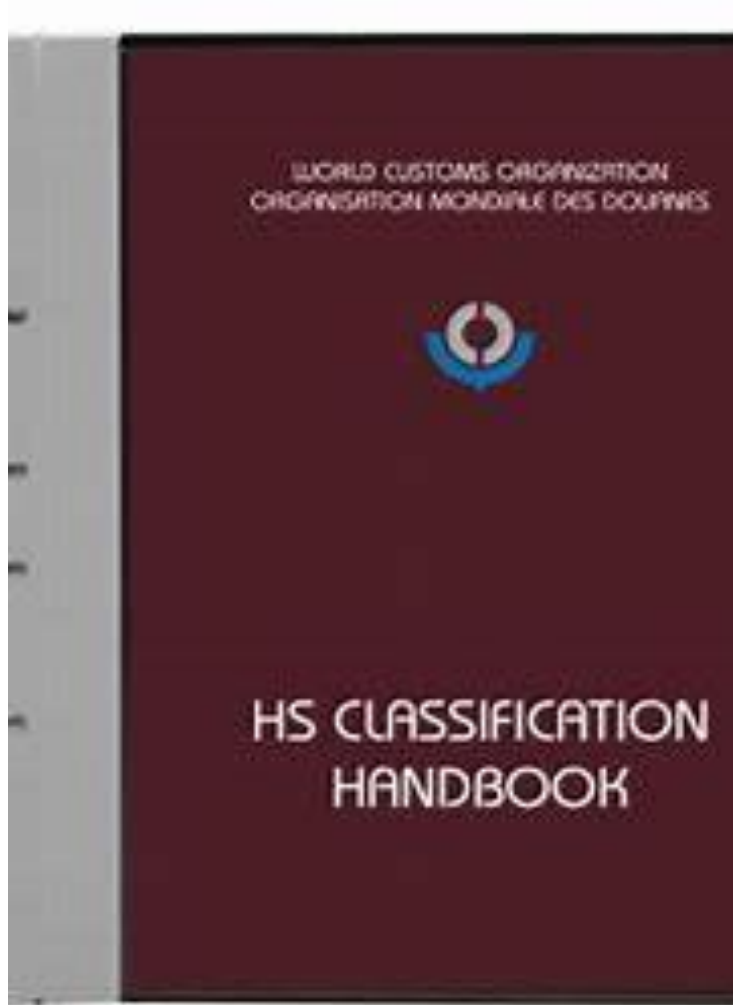

WORLD CUSTOMS ORGANIZATION
ORGANISATION MONDIALE DES DOUANES

دابلیوسی او

نمائکلاتور ۲۰۲۲

جلد نمائندگلاتور

جلد اچ اس

ضمایم آخر کتاب تعرفه

در انتهای کتاب مقررات صادرات و واردات (تعرفه) ضمایمی درج شده است که مربوط به کنوانسیون‌های بین‌المللی بوده و کشور ایران نیز جزئی متعاهدین آنها می‌باشد و در اجرای قوانین و مقررات بازرگانی خارجی با توجه به تعرفه مورد نظر، رعایت الزامات کنوانسیون‌های مربوطه، عهده کشورهای متعاهد است. در حال حاضر ۱۱ ضمیمه موجود است. از ضمیمه شماره ۱ تا ۶ و ضمیمه ۸ مربوط به کنوانسیون‌های بین‌المللی است و در خصوص مبادلات کالاهای تجاری بین‌المللی کشورهای عضو، مکلف به رعایت مقررات مربوطه هستند. ضمیمه ۷ و ۹ و ۱۰ و ۱۱ مربوط به کشور ایران است.

واژگان

Wco =world custom organizathon	سازمان جهانی گمرک
H.S =harmonizd system	سیستم هماهنگ شده.
Nomenclature	نمانکلاتور
Section	قسمت
Chapter	فصل
Import duty	حقوق ورودی
Customs duty	حقوق گمرکی
SUQ= standard unit quantity	واحد شمارش استاندارد
L=littre	لیتر. واحد اندازه گیری مایعات
U =unit	واحد شمارش. عدد. دانه
M3= cubic meters	متر مکعب
M2 = Square meter	متر مربع
2U =two unit	جفت (کفش)
Carat	قیراط (واحد اندازه گیری سنگ های گرانیهها) فصل ۷۱
KD =knocked down	کالای منفصله
CKD = complete knoced down	کاملاً منفصله

SkD =SEMI KNOCKED DOWN	نیم منفصله
CBU = COMPLET BULIT UNIT	واحد ساخته شده کامل
CCC =CUSTOMS CO – OPRATION CONSIL	شورای همکاری های گمرکی
NCCCN =NOMENCLATURE ...	نمانکلاتور شورای همکاری های گمرکی
BN = BRUCEL NOMENCLATURE	نمانکلاتور بروکسل
BTN = BRUCEL TARIFF NOMENCLATURE	نمانکلاتور تعرفه ای بروکسل
GRI = General rules for interpretation of the harmonized system.	قواعد عمومی برای تفسیر سیستم هماهنگ شده.

